

В нас єдина мета - Україна свята

Навіть коли стало ясно, що незалежність України - реальність, ще знаходяться люди з високою формальною освітою, які заперечують давню історію української мови, державності, культури. Жаль, звісно, що для цих людей політика важливіша за факти. Саме з фактами ми й матимемо справу. Ми лише побіжно згадаємо декількох вітчизняних громадських діячів різних часів і оцінимо їхній внесок у справу нашої державності. Ярослав Мудрий організував походи проти печенігів, відвоював для своєї держави галицькі терени. Ввів християнство, заснував Київську митрополію. Розбудував Новгород та Полоцьк. Розбудував Київ: побудував перлину нашої архітектури - храм святої Софії, інші собори, заснував бібліотеку та книгописню. Через династичні шлюби своїх дітей налагодив дипломатичні зв'язки з багатьма країнами.

Володимир Мономах в критичних умовах повстання міщан та селян, незадоволених свавіллям бояр та лихварів, зумів погодити ворогуючі сторони, в визначному для княжої доби кодексі "Руська правда" зробив ряд поправок щодо полегшення становища цих верств населення. Встановивши централізовану монархічну владу, припинив роздроблення підлеглих земель. При ньому відбувся розквіт будівництва, літературної творчості, малярства. Була написана історична хроніка "Повість минулих літ", педагогічна праця "Повчання". Його правління - останній період єдності й стабільності княжих земель.

Богдан Хмельницький ще в середньому віці був посланцем у Польщі з петицією про повернення привілеїв реєстровому козацтву. Вбачаючи у цьому єдиний засіб поліпшити становище українського народу, організував заколот проти Польщі. Вступивши у союз з кримським ханом, здобув ряд перемог. Займався питаннями становлення української держави: державною реформою, адміністративним устроєм, регулярним військом, податковою системою, судочинством, встановленням дипломатичних зв'язків.

Петро Могила - визначальний церковний діяч середньовічної України. Virізнявся незвичною для тих часів широтою поглядів та терпимістю. Сприяв закріпленню православ'я в Україні, zagrożеного унією 1696 року. Навчався в європейських університетах. Прийнявши чернецтво, в "рекордні" строки став архімандритом. При ньому київська друкарня за 5,5 року випустила 15 назв видань, половина з яких належала його перу. Найзначніші з них - "Православне визнання віри" та "Требнік". Заснував перший слов'янський вищий навчальний заклад - Києво-Могилянську академію. За 14 років своєї бутності архімандритом визначив обличчя Православної церкви України аж до сьогодні.

Гетьман Іван Мазепа дістав освіту в кращих європейських університетах. Знав 5 іноземних мов. Збирав цінні бібліотеки. Поставив велику кількість церков. Відзнався стриманістю, терпінням; у різний спосіб - аж до хабарів - довгий час стримував поневолення українського населення російськими намісниками.

Пилип Орлик був українським гетьманом в еміграції. Автор першої української конституції. Займався міжнародною політикою. Організував воєнні походи проти Росії з метою відвоювання захоплених територій.

Ще одним церковним діячем, гідним згадки, є Теофан Прокопович. Закінчив Києво-Могилянську академію. Підпав під вплив унії, прийняв католицизм. Користуючись

перевагами ксьондза, навчався у провідних університетах Європи. Осяг найзначніші праці європейської думки свого часу. Мандруючи, ознайомився з реформаторськими рухами. Повернувшись в Україну, перехрестився в православ'я. Став префектом, а пізніше ректором Києво-Могилянської академії. Ввійшов у довіру до московських монархів і впливав на їхню політику.

Володимир Винниченко дістав юридичну освіту, більшу частину свого життя був професійним революціонером. 1917 року очолював українську делегацію, яка передавала Тимчасовому урядові вимоги Центральної Ради про надання Україні автономії. 1918 року очолював Директорію. Під час громадянської війни був членом та заступником голови Центральної ради, автором головних законодавчих актів Української Народної республіки.

Михайло Грушевський - український вчений світового рівня. З 1917 до 1918 рік - голова Української Центральної Ради. Президент Української Народної республіки. Член Академії наук СРСР. Його перу належать багатотомні праці "Історія України-Руси", "Нариси історії українського народу", "Історія української літератури". Відстоював ідею соборності українських земель.

Наприкінці слід відзначити заслуги президентів Леоніда Кравчука та Леоніда Кучми. Їхня історична роль полягала в наданні Україні незалежності, розробці й прийнятті Конституції, послідовній "без'ядерній" позиції, визнанні ролі України у міжнародній політиці, отриманні іноземних інвестицій.

Таким чином, українська історія знає багато прикладів відданого служіння її кращих синів не тільки у справі оспівування "соловейків у саду" та "героїчного минулого", а й у конкретній практичній діяльності. Шануймося!